

כ"א אייר תשע"ט
26 מאי 2019

גל חום 22 עד 24 במאי 2019

כללי

ב-22 עד 24 במאי שרר גל חום ברחבי הארץ. באזורים רבים בארץ נמדדו למעלה מ-40 מ"צ, בעיקר ב-23 וב-24 במאי ובמספר תחנות נשברו שיאי הטמפרטורה לחודש מאי ואף לשנה כולה. במהלך גל החום אירעו שריפות ודווח על נזקים גדולים בעיקר בשפלה, במזרח הארץ ובדרומה.

הטמפרטורות במהלך גל החום

ביומו הראשון של גל החום (22 במאי) הוא הורגש בעיקר בהרים ובפנים הארץ עם טמפרטורות של 37 עד 40 מ"צ בשפלה, בצפון הנגב ובעמקי הצפון, 42 עד 44 מ"צ בעמק הירדן ובערבה ו-34 עד 36 מ"צ בהרים. במישור החוף היתה השפעה של הבריזה הימית ולכן נמדדו 32 עד 34 מ"צ וברצועת החוף נמדדו 25 עד 27 מ"צ בלבד.

ב-23 במאי גל החום התעצם והגיע גם לאזור החוף. נמדדו 43 עד 45 מ"צ במישור החוף המרכזי והדרומי, בשפלה, בצפון הנגב, בעמק יזרעאל, בבקעת הירדן ובערבה, 39 עד 42 מ"צ במישור החוף הצפוני, בעמק החולה ובכנרת, 35 עד 37 מ"צ בהרים ו-33 עד 36 מ"צ ברצועת החוף (מפה 1). ב-24 במאי נמשך גל החום הכבד עם טמפרטורות דומות ליום הקודם במישור החוף, בשפלה, בהרים ובצפון הארץ. ברצועת החוף חלה התחממות ונמדדו 36 עד 39 מ"צ וכן היתה התחממות בולטת בעמק בירדן, בים המלח ובצפון הערבה. באזורים אלה נמדדו ערכי טמפרטורה קיצוניים של 45 עד 47 מ"צ ואף למעלה מזה כמו 47.9 מ"צ בחצבה ו-48.0 מ"צ בעין גדי (מפה 2).

השוואה לעבר

בטבלה שבהמשך מוצגים נתוני הטמפרטורה שנמדדו במהלך גל החום בהשוואה לשיאי הטמפרטורה לחודש מאי. ניתן לראות שבתחנות במזרח הארץ, מעמק הירדן ועד מרכז הערבה נשבר השיא ב-24 במאי. השיא שנשבר הוא בדרך כלל לחודש מאי, אם כי בחצבה זהו שיא לכל חודשי השנה. תחנות נוספות בהן נשבר השיא למאי הן מעלה אדומים וערד (41.4 מ"צ בשתי התחנות). בחוות הבשור בה נמדדו 44.7 מ"צ ב-23 במאי זהו שיא לכל השנה. יש לציין עם זאת שמרבית התחנות הללו לא פעלו ב-1970 אז נקבעו שיאים רבים של חודש מאי.

בתחנות אחרות לא נקבעו אמנם שיאים חדשים, אולם הערכים שנמדדו היו יוצאי דופן, לא רק בהשוואה למאי, והם מדורגים במקום השני עד הרביעי מתחילת המדידות. מספר דוגמאות: בבית דגן (43.5 מ"צ) היו עוד 2 מקרים בלבד בהם נמדדו ערכי טמפרטורה גבוהים יותר במאי (ב-1988 וב-1970) ובהתייחס ליתר חודשי השנה היה עוד מקרה אחד ביוני 2002. בנגבה (44.0 מ"צ) נמדד ערך דומה במאי 1980 וערך גבוה יותר (השיא) במאי 1970. בדורות (45.0 מ"צ) נמדדה טמפרטורה גבוהה יותר רק במאי 1970. בעפולה ניר העמק (43.2 מ"צ) היו עוד שני מקרים בלבד עם ערכים גבוהים יותר, ביוני 2002 ובמאי 1999. בסדום (46.1 מ"צ) זהו הערך הגבוה ביותר שנמדד במאי מאז השיא שנקבע ב-1941. בירושלים (38.6 מ"צ) ובבאר שבע (44.3 מ"צ) היו מאז שנות ה-30 עוד 4-5 מקרים בהם נמדדו במאי טמפרטורות דומות או גבוהות יותר, לאחרונה ב-1970.

גל השריפות

במהלך גל החום ובעיקר ב-23 וב-24 במאי אירעו שריפות רבות ברחבי הארץ והבולטות שבהן היו באזור קיבוץ הראל, מבוא מודיעים ויער בן שמן. לא היו נפגעים בנפש, אולם עשרות בתיים נשרפו ואלפי דונמים עלו באש כולל נזק כבד ליער בן שמן. כמו כן היו שריפות בשומרון (פדואל), בצפון עמק הירדן (אזור מנחמיה) ובדרום הארץ (כרמיה). ככלל תנאי מזג אוויר של רוחות חזקות ויובש קיצוני תורמים להתפשטות מהירה של שריפות שנוצרות. באירוע השרב שררו כאמור טמפרטורות מאוד גבוהות והיה יובש רב (באזורים רבים הלחות היחסית היתה נמוכה מ-10%). תנאי היובש האלה ביחד עם רוחות ערות שנשבו בחלק מהזמן תרמו להתפשטות השריפות במהלך האירוע.

טמפרטורות המקסימום ב-23/5/19 וערכי השיא לחודש מאי מתחילת המדידות*

תחנה	טמפרטורות המקסימום (מ"צ) במהלך גל החום			ערך השיא (מ"צ) במאי (עד 2018)	תאריך השיא	תקופת מדידות*
	22/5/19	23/5/19	24/5/19			
עכו	34.1	41.5	41.1	44.7	05/05/1942	1928-היום
חיפה (שדה תעופה)	31.7	41.6	41.3	44.6	10/05/1941	1898-היום
עין החורש	33.7	40.3	41.7	43.1	15/05/2018	1949-היום
תל אביב**	25.2	32.7	39.4	46.5	17/05/1916	1874-היום
בית דגן	33.0	43.5	42.4	45.6	21/05/1970	1962-היום
נגבה	34.6	44.1	43.7	46.5	21/05/1970	1950-היום
צפת הר כנען	33.5	35.7	36.4	38.1	23/05/1995	1939-היום
תבור	38.1	42.2	41.3	45.5	10/05/1941	1939-היום
אבני איתן	36.5	40.2	39.8	40.8	22/05/1995	1986-היום
ירושלים	35.0	37.5	38.6	39.6	11/05/1941	1866-היום
מעלה אדומים	37.3	40.4	41.4	40.3	16/05/2016	1984-היום
בית ג'מל	37.3	41.7	42.1	44.0	06/05/1942	1920-היום
עפולה ניר העמק	37.8	43.2	41.3	43.5	21/05/1970	1948-היום
כפר בלום	38.8	41.2	42.6	43.3	23/05/1995	1953-היום
צמח	39.9	39.5	42.4	44.3	07/05/2007	1945-היום
בשור	38.9	44.7	44.1	44.3	27/05/2015	1975-היום
דורות	38.6	45.0	44.5	45.3	21/05/1970	1953-היום
ערד	36.3	39.9	41.4	40.8	24/05/1999	1961-היום
באר שבע	41.1	43.1	44.3	44.8	21/05/1970	1938-היום
שדה בוקר	38.6	40.7	42.2	43.2	21/05/1970	1952-היום
גלגל	44.9	46.3	47.2	46.5	19/05/2015	1973-היום
סדום	39.5	41.8	46.1	47.0	11/05/1941	1934-היום
חצבה	41.8	45.1	47.9	46.3	20/05/1988	1987-היום
פארן	40.9	44.9	45.9	45.9	16/05/2016	1994-היום
אילת	44.5	44.8	42.4	46.0	15/05/2016	1949-היום

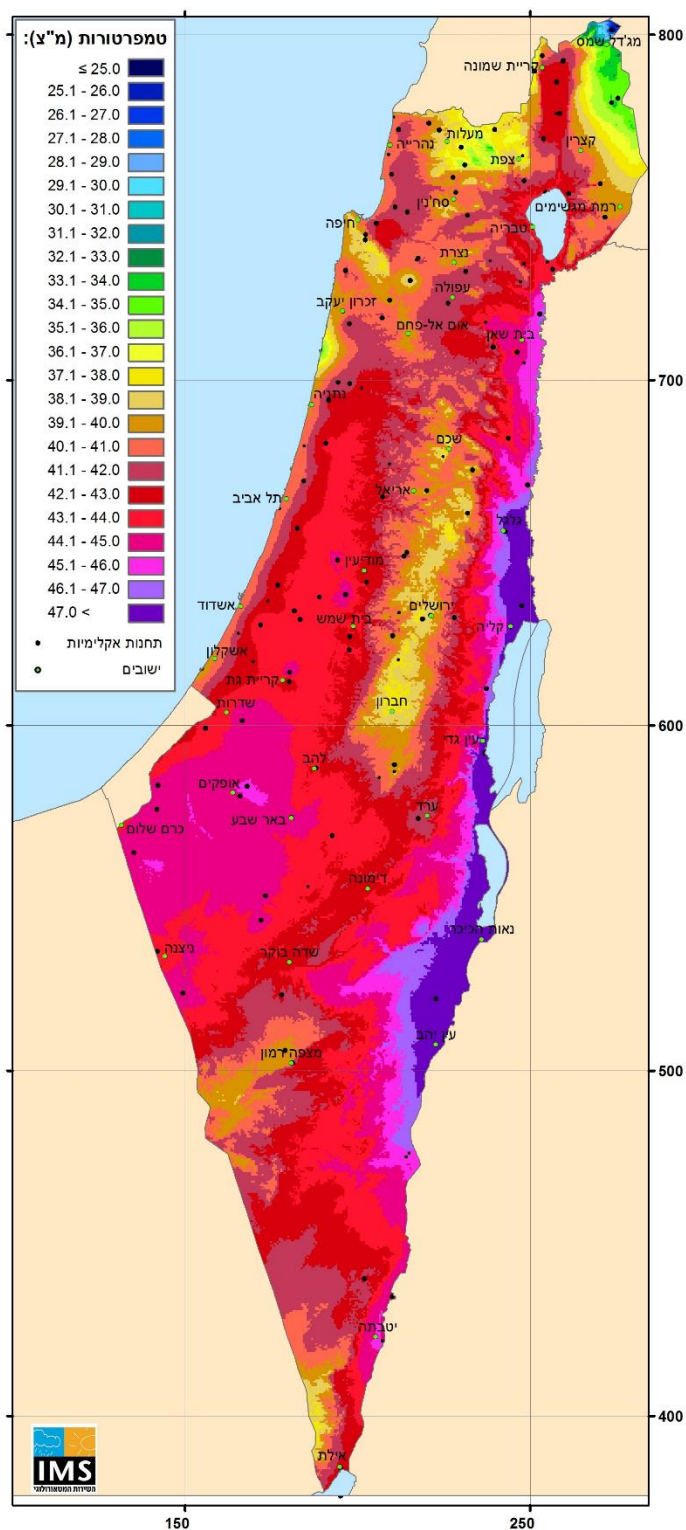
* לצורך קביעת הערכים הקיצוניים המוחלטים, נלקחו גם נתונים מתחנות סמוכות. עם זאת בחלק מהמקרים רצף השנים איננו מלא
 ** נתוני התחנה בתל אביב נמדדים בתחנת תל אביב חוף. ערך השיא מ-1916 נמדד בתחנה בגימנסיה הרצליה שפעלה באותה העת
 *** ערכי הטמפרטורה המודגשים הם כאלה ששברו את השיא הקודם

www.ims.gov.il

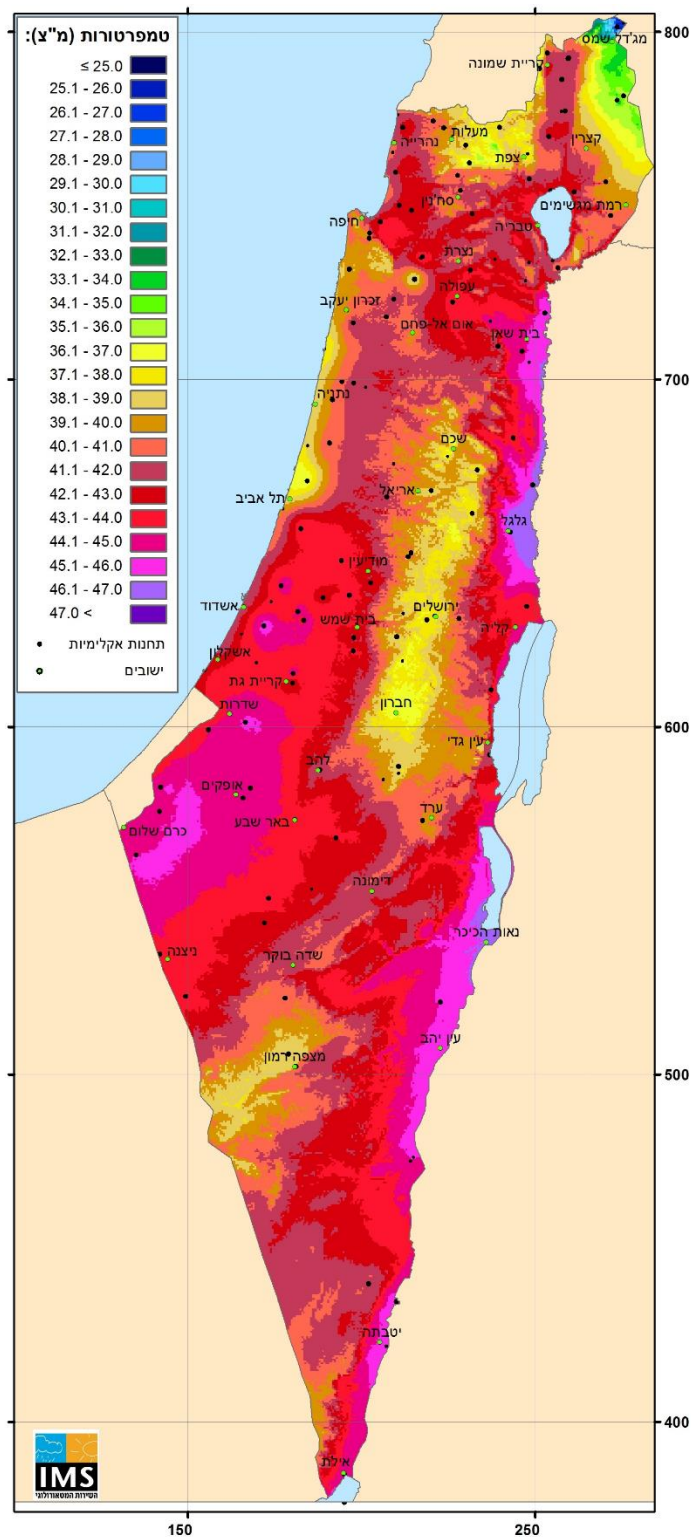
פקס. 03-9604065

ת.ד. 25 בית דגן, 50250

דוא"ל: ims@ims.gov.il

מפה 2: טמפרטורות המקסימום (מ"צ) ב-24/5/2019

מפה 1: טמפרטורות המקסימום (מ"צ) ב-23/5/2019

www.ims.gov.il

פקס. 03-9604065

ת.ד. 25 בית דלן, 50250

דוא"ל: ims@ims.gov.il